

Dz.01.0021.1.322.2012

UCHWAŁA Nr XXIV/322/2012

Rady Dzielnicy I Stare Miasto

z dnia 25 października 2012 r.

w sprawie obrony hejnału mariackiego

Na podstawie § 4 pkt 4 lit. I) Statutu Dzielnicy I stanowiącego załącznik do uchwały Nr LXVII/660/96 Rady Miasta Krakowa z 18.12.1996 r. w sprawie organizacji i zakresu działania dzielnic (tekst jednolity: Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 6 listopada 2002 r. Nr 243 poz. 3278, zm. Uchwała Nr CV/1060/06 Rady Miasta Krakowa z 29 marca 2006 r. oraz Nr CX/1107/06 z 24 maja 2006 r.), Rada Dzielnicy I Stare Miasto uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Dzielnicy I Stare Miasto wnosi do Prezydenta Miasta Krakowa i Rady Miasta Krakowa o podjęcie stanowczych działań w celu przywrócenia pełnej transmisji na żywo hejnału mariackiego w Programie Pierwszym Polskiego Radia o godz. 12.00.

§ 2

Wnosi się, aby na czas grania hejnału z wieży Kościoła wprowadzono zakaz wykonywania innego rodzaju muzyki (dźwięków) na płycie Rynku Głównego (przerwania imprez, do chwili aż wybrzmi hejnał).

§ 3

Uzasadnienie stanowi integralną część Uchwały.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY I ZARZĄDU DZIELNICY I
STARE MIASTO
Bogusław Krzeczowski

Uzasadnienie:

Hejnał mariacki to symbol Krakowa. Prawdopodobnie pojawił się pod koniec XIV wieku, wraz z królem Ludwikiem Węgierskim i jego córką Jadwigą Andegaweńską. Początkowo był grany z wież murów obronnych, potem (na pewno od roku 1392) z wyższej wieży kościoła Mariackiego zwanej Hejnalicą. Był sygnałem do codziennego otwierania i zamykania bram miasta, ostrzegał przed pożarem i innymi niebezpieczeństwami, głosił sławę i chwałę Krakowa i całej Rzeczypospolitej. Według legendy w roku 1241 strzała Tatarzyna przeszła gardło grającemu *larum* hejnaliście. Na pamiątkę tego wydarzenia melodia hejnału gwałtownie się urywa. Zaniknął na przełomie XVIII/XIX wieku. Powrócił jednak po kilkunastu latach dzięki hojności i mądrości zakochanych w tradycyjnej melodii obywateli Krakowa. Gdy w drugiej połowie XIX wieku w Europie niepotrzebni już trębacze zaczęli opuszczać wieże sygnalizacyjne on jeden na świecie przetrwał w niezmienionej formie i w tym samym miejscu. Do dziś jako jedyny grany jest co godzinę na cztery strony świata.

Po odzyskaniu Niepodległości szukano pilnie symboli integrujących naród polski po zaborach. 15 lutego 1927 roku dyrektor generalny Polskiego Radia dr Zygmunt Chamiec poinformował: „*Głos prastarej stolicy Jagiellońskiej słyszany będzie w całej Polsce dzięki hejnałowi z wieży Mariackiej, od Bałtyku do Karpat i od wschodnich do zachodnich rubieży Rzeczypospolitej*”. Dwie, codzienne ogólnopolskie transmisje (pierwsza odbyła się w Wielkanoc 16 kwietnia 1927 r.) realizowała rozgłośnia krakowska o godzinach 12,00 i 22,00. Próby przeniesienia hejnału (a więc i transmisji) na wieżę warszawskiego ratusza spotkały się ze zrozumiałym potępieniem.

Po wybuchu II wojny światowej nie grano zakazanego przez Niemców hejnału w pierwszym roku okupacji. W Wigilię 1940 roku wrócił, okrojony do dwu wykonafi: w południe i o godz. 19,00. Transmisji radiowej oczywiście nie było.

Próby zdjęcia z anteny radiowej krakowskiej melodii podejmowały kilkakrotnie władze PRL jeszcze po drugiej wojnie. Udało się jedynie przenieść do Warszawy nadawany od 1946 roku przed Hejnałem sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego UJ.

Transmisja hejnału Mariackiego jest najstarszą regularną muzyczną audycją radiową świata.

Hejnał stał się muzyczną wizytówką Polski, drugim hymnem narodowym. Grany był na Monte Cassino w kilka godzin po zdobyciu Klasztoru. Odbił tournée po wszystkich większych skupiskach polonijnych, budząc wszędzie ogromne wzruszenia i emocje. Powitał wiezioną na Wawel trumnę marszałka Józefa Piłsudskiego. Reprezentował Polskę we wszystkich prawie stolicach świata.